

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Βρυξέλλες, 16 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

EUCO 22/21

CO EUR 19
CONCL 6

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (16 Δεκεμβρίου 2021)
- Συμπεράσματα

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα της ανωτέρω συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

I. COVID-19

Εμβολιασμός

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την επιδεινούμενη επιδημιολογική κατάσταση στην ΕΕ και τις επιπτώσεις της εμφάνισης της Όμικρον, νέας ανησυχητικής παραλλαγής. Επαναλαμβάνει ότι ο εμβολιασμός έχει ζωτική σημασία για την καταπολέμηση της πανδημίας. Η διανομή εμβολίων σε όλους και η χορήγηση αναμνηστικών δόσεων είναι ουσιώδη και επείγοντα ζητήματα. Εν προκειμένω, βασική σημασία έχει η κάμψη της επιφυλακτικότητας απέναντι στον εμβολιασμό, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης. Εκτός από τον εμβολιασμό, θα πρέπει να προωθηθεί η εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τα φαρμακοθεραπευτικά μέσα κατά της COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της από κοινού προμήθειας.

Συντονισμός

2. Απαιτούνται συνεχείς συντονισμένες προσπάθειες για την αντίδραση στις εξελίξεις με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, με παράλληλη μέριμνα ώστε οι όποιοι περιορισμοί να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, να μην υπονομεύουν τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς ούτε να παρακωλύουν δυσανάλογα την ελεύθερη κυκλοφορία μεταξύ κρατών μελών ή τα ταξίδια προς την ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να εκδοθούν ταχέως η αναθεωρημένη σύσταση του Συμβουλίου για την ασφαλή ελεύθερη κυκλοφορία και η αναθεωρημένη σύσταση του Συμβουλίου για τα μη αναγκαία ταξίδια προς την ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχει συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την ισχύ του ενωσιακού ψηφιακού πιστοποιητικού εμβολιασμού κατά της COVID και σημειώνει ότι η Επιτροπή θα εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη εν προκειμένω.

Διεθνής συνεργασία

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η πανδημία θα ξεπεραστεί μόνο μέσω παγκόσμιας συνεργασίας βασισμένης στην εμπιστοσύνη και στην αμοιβαία συνδρομή. Εν προκειμένω, συγχαίρει την Μποτσουάνα και τη Νότια Αφρική για την επαγρύπνησή τους και τη διαφάνεια που έχουν επιδείξει όσον αφορά τον εντοπισμό, την αλληλούχηση και την ενημέρωση σχετικά με την πλέον πρόσφατη ανησυχητική παραλλαγή Όμικρον σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα και τονίζει ότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η παγκόσμια ικανότητα αλληλούχησης γονιδιώματος.

4. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να συμβάλει ώστε να εμβολιαστεί ο παγκόσμιος πληθυσμός. Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος δωρητής και εξαγωγέας στον κόσμο. Θα συνεχίσουμε να εξάγουμε και να διαμοιράζουμε δόσεις εμβολίων και βοηθητικό υλικό καθώς και να εντείνουμε τη στήριξή μας στις χώρες που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, ιδίως στην Αφρική, εξακολουθώντας να στηρίζουμε τον COVAX καθώς και σε διμερή βάση, σε συνεργασία με τους εταίρους.
5. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η συμφόρηση στον διαμοιρασμό και τη χορήγηση εμβολίων και να αρθούν ταχέως τα εμπόδια που παρακωλύουν την παγκόσμια διανομή εμβολίων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει περαιτέρω τη στήριξη προς τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες, να συνεχίσει τη συνεργασία με τους παρασκευαστές και να ενισχύσει τον συντονισμό με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, τον COVAX και άλλους εταίρους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς και με πλήρη διαφάνεια την υλοποίηση των δεσμεύσεων για τη δωρεά εμβολίων και θα επανέλθει στο ζήτημα αυτό, κατά το δέον.
6. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συμφωνία στην οποία κατέληξε η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας την 1η Δεκεμβρίου 2021 για την έναρξη παγκόσμιας διαδικασίας με σκοπό τη σύνταξη και τη διαπραγμάτευση σύμβασης, συμφωνίας ή άλλου διεθνούς νομικού μέσου για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση πανδημιών, ούτως ώστε να εγκριθεί δυνάμει του άρθρου 19 ή βάσει άλλων διατάξεων του Καταστατικού Χάρτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας που μπορεί να κριθούν πρόσφορες από το διακυβερνητικό διαπραγματευτικό όργανο.

II. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε απολογισμό των εργασιών για την ενίσχυση της συλλογικής μας ετοιμότητας, ικανότητας αντιμετώπισης και ανθεκτικότητας σε μελλοντικές κρίσεις, η οποία αποτελεί μείζονα οριζόντια πολιτική προτεραιότητα της Ένωσης.

8. Εκφράζει ικανοποίηση για τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2021 και ζητεί:
 - ενίσχυση της ενωσιακής ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων στο πλαίσιο προσέγγισης για όλους τους κινδύνους·
 - οικοδόμηση και παρακολούθηση της ανθεκτικότητας και κάλυψη των τομέων στους οποίους είμαστε εκτεθειμένοι.
9. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες και να επανεξετάζει τακτικά την πρόοδο.

III. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ

10. Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στη βασιζόμενη σε κανόνες οικουμενική διεθνή έννομη τάξη, στο επίκεντρο της οποίας βρίσκεται ο ΟΗΕ, και στην ενίσχυση της συνεργασίας με εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο, ώστε να αντιμετωπίζονται συλλογικά οι κοινές απειλές και προκλήσεις.
11. Λόγω της αυξημένης παγκόσμιας αστάθειας, του ενισχυόμενου στρατηγικού ανταγωνισμού και των σύνθετων απειλών για την ασφάλεια, η ΕΕ θα αναλάβει μεγαλύτερη ευθύνη για τη δική της ασφάλεια και στον τομέα της άμυνας, θα συνεχίσει να ακολουθεί στρατηγική γραμμή πλεύσης και θα αυξήσει την ικανότητά της να δρα αυτόνομα. Η ΕΕ θα προαγάγει τα συμφέροντα και τις αξίες της, θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα και την ετοιμότητά της για την αποτελεσματική αντιμετώπιση απειλών και προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας και θα εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες με σκοπό την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια.
12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες για μια φιλόδοξη και εφαρμόσιμη στρατηγική πυξίδα, βάσει του πρώτου σχεδίου που υπέβαλε ο ύπατος εκπρόσωπος τον Νοέμβριο του 2021, η οποία καθορίζει κοινό στρατηγικό όραμα για την επόμενη δεκαετία και χρησιμοποιεί με τον καλύτερο τρόπο ολόκληρη τη φαρέτρα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων μη στρατιωτικών και στρατιωτικών πολιτικών, εργαλείων και μέσων. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει στην παρουσίαση του τεχνολογικού χάρτη πορείας που ζητήθηκε τον Φεβρουάριο του 2021 και καλεί την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο να υποβάλουν τυχόν απαραίτητες επιπλέον προτάσεις, μεταξύ άλλων για την ασφάλεια του διαστήματος, τον κυβερνοχώρο και την καταπολέμηση των υβριδικών απειλών.

13. Η ΕΕ δεσμεύεται να συνεργαστεί στενά με το ΝΑΤΟ, σεβόμενη πλήρως τις αρχές που καθορίζονται στις Συνθήκες και όσες έχουν συμφωνηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της συμπεριληπτικότητας, της αμοιβαιότητας και της αυτονομίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Η διατλαντική σχέση και η συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ είναι καίριας σημασίας για τη συνολική ασφάλειά μας. Μια ΕΕ ισχυρότερη και ικανότερη στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας θα συμβάλλει θετικά στην παγκόσμια και διατλαντική ασφάλεια και λειτουργεί συμπληρωματικά προς το ΝΑΤΟ, το οποίο παραμένει, για τα κράτη μέλη του, το θεμέλιο της συλλογικής τους άμυνας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΝΑΤΟ και προσβλέπει στην τρίτη κοινή δήλωση για τη συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ. Η δήλωση θα πρέπει να καταρτιστεί χωρίς αποκλεισμούς, να εξετάζει τις νέες απειλές και προκλήσεις και να καλύπτει, ως τομείς ενισχυμένης συνεργασίας, την ανθεκτικότητα, τις κυβερνοαπειλές και τις υβριδικές απειλές, την κλιματική αλλαγή και ασφάλεια, το διάστημα και τις αναδυόμενες και ανατρεπτικές τεχνολογίες.
14. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει σε θέματα ασφάλειας και άμυνας κατά τη σύνοδό του τον Μάρτιο του 2022, όταν θα κληθεί να επιδοκιμάσει τη στρατηγική πυξίδα.

IV. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

15. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αξιολόγησε την εφαρμογή των συμπερασμάτων που είχε εκδώσει στις 24-25 Ιουνίου 2021 και στις 21-22 Οκτωβρίου 2021. Υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχει μέριμνα για όλες τις μεταναστευτικές οδούς, στο πλαίσιο ολοκληρωμένης προσέγγισης με βάση το σύνολο της διαδρομής.
16. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο να μεριμνήσουν, από κοινού με τα κράτη μέλη, ώστε τα πρόσφατα σχέδια δράσης για τις χώρες καταγωγής και διέλευσης να τεθούν σε λειτουργία και εφαρμογή χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, σε συνεργασία με τις χώρες-εταίρους. Στο πλαίσιο αυτό, καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε να καθοριστεί με σαφήνεια και να κινητοποιηθεί, χωρίς καθυστέρηση, επαρκής χρηματοδότηση για σχετικές με τη μετανάστευση δράσεις σε όλες τις οδούς, σύμφωνα με την αυξημένη φιλοδοξία της ΕΕ.

17. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι είναι σημαντική μια πιο ενοποιημένη πολιτική της ΕΕ όσον αφορά τις επιστροφές και καλεί την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο να αναλάβουν ταχέως δράση, από κοινού με τα κράτη μέλη, για να εξασφαλίσουν πραγματικές επιστροφές από την ΕΕ προς τις χώρες καταγωγής χρησιμοποιώντας ως μοχλούς πίεσης όλες τις συναφείς πολιτικές, μέσα και εργαλεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων της αναπτυξιακής πολιτικής, του εμπορίου και των θεωρήσεων, για να εξασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή των ισχυουσών συμφωνιών και ρυθμίσεων επανεισδοχής, καθώς και τη σύναψη νέων, και να υποβάλουν έκθεση στο Συμβούλιο.
18. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει τις προσπάθειες τρίτων χωρών να εργαλειοποιήσουν τους μετανάστες για πολιτικούς σκοπούς. Υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτυχθούν μέσα αντιμετώπισης της εργαλειοποίησης των μεταναστών. Ζητεί δε να προχωρήσουν με ταχύ ρυθμό οι εργασίες επί της πρότασης σχετικά με μέτρα κατά των μεταφορέων που διευκολύνουν ή επιδίδονται σε εμπορία ανθρώπων ή παράνομη διακίνηση μεταναστών σε σχέση με την παράνομη είσοδο στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
19. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν τρόπους για την ενίσχυση των ρυθμίσεων συνεργασίας ώστε να στηρίζουν τα κράτη μέλη που είναι αντιμέτωπα με ειδικές προκλήσεις στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους συνοριοφύλακες καθώς και την εναέρια επιτήρηση.
20. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο, υπό την καθοδήγηση της Προεδρίας του, να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ για τη μετανάστευση και να δώσει περαιτέρω ώθηση όπου αρμόζει. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στο συγκεκριμένο θέμα.

V. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Λευκορωσία

21. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα την εργαλειοποίηση μεταναστών και προσφύγων από το καθεστώς της Λευκορωσίας και την ανθρωπιστική κρίση που έχει προκαλέσει. Η ΕΕ θα συνεχίσει να αντικρούει την υβριδική επίθεση που έχει εξαπολύσει η Λευκορωσία με αποφασιστική αντίδραση, αντιμετωπίζοντας όλες τις διαστάσεις της κρίσης σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και τις διεθνείς υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ειδικότερα ότι είναι σημαντικό:
- να προστατευθούν αποτελεσματικά τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του νομικού πλαισίου της ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει την πρόταση της Επιτροπής για προσωρινά έκτακτα μέτρα·
 - να καταπολεμηθούν η παράνομη διακίνηση και η εμπορία ανθρώπων·
 - να εφαρμοστούν τάχιστα τα περιοριστικά μέτρα, μετά την έγκριση της πέμπτης δέσμης καταχωρίσεων, και να υπάρχει ετοιμότητα για τη θέσπιση περαιτέρω μέτρων εάν χρειαστεί·
 - να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη πρόσβαση των διεθνών οργανισμών στη Λευκορωσία και να κλιμακωθεί η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας·
 - να υποστηριχθεί η επιστροφή μεταναστών από τη Λευκορωσία.
22. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει το αίτημά του να απελευθερωθούν αμέσως και άνευ όρων όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι και να τερματιστεί η καταστολή της κοινωνίας των πολιτών και των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης. Επαναλαμβάνει το δημοκρατικό δικαίωμα του λαού της Λευκορωσίας να εκλέξει πρόεδρο με νέες, ελεύθερες και αδιάβλητες εκλογές.

Ουκρανία

23. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι η Ρωσία θα πρέπει επειγόντως να αποκλιμακώσει την ένταση που έχει προκληθεί από τη συγκέντρωση στρατιωτικών δυνάμεων κατά μήκος των συνόρων της με την Ουκρανία και την επιθετική ρητορική. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι στηρίζει πλήρως την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας. Οποιαδήποτε περαιτέρω στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας θα προκαλέσει αντίδραση με τεράστιες συνέπειες και βαρύ κόστος, μεταξύ άλλων περιοριστικά μέτρα σε συντονισμό με τους εταίρους.
24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενθαρρύνει τις διπλωματικές προσπάθειες και υποστηρίζει την τετράδα της Νορμανδίας για την επίτευξη της πλήρους εφαρμογής των συμφωνιών του Μινσκ.

Νότια Γειτονία

25. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την αποφασιστικότητά του να ανανεώσει και να ενισχύσει την εταιρική σχέση της ΕΕ με τη Νότια Γειτονία, με σκοπό την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων και την αξιοποίηση των κοινών ευκαιριών μέσω ενισχυμένης συνεργασίας. Προς τούτο, καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να επιταχύνουν τις εργασίες σχετικά με το νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο.

Σύνοδος κορυφής Ευρωπαϊκής Ένωσης - Αφρικανικής Ένωσης

26. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τις προετοιμασίες για τη σύνοδο κορυφής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Αφρικανικής Ένωσης που θα πραγματοποιηθεί στις 17-18 Φεβρουαρίου 2022, καθώς και τα πιθανά θέματα προς συζήτηση και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Σκοπός είναι η δημιουργία μιας φιλόδοξης και προσανατολισμένης στο μέλλον συμμαχίας με την Αφρική, η οποία μπορεί να οικοδομήσει μια περιοχή ευημερίας και σταθερότητας που θα υποστηρίζεται από μετασχηματιστική δέσμη επενδύσεων.

Αιθιοπία

27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξακολουθεί να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση στην Αιθιοπία και υποστηρίζει πλήρως τις διαμεσολαβητικές προσπάθειες του ύπατου εκπροσώπου της Αφρικανικής Ένωσης, κ. Obasanjo. Η ΕΕ απευθύνει έκκληση για άνευ όρων κατάπαυση του πυρός και καλεί μετ' επιτάσεως όλα τα μέρη να συμμετάσχουν σε διαφανή εθνικό διάλογο χωρίς αποκλεισμούς. Η διασφάλιση της προστασίας των αμάχων και η παροχή απρόσκοπτης πρόσβασης στην ανθρωπιστική βοήθεια παραμένουν βασικές προτεραιότητες.
-